

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

שנה ט'

גליון מס' 452

פרשת כי תצא
ה'תשפ"ד

בית הכנסת לתורה ולתפילה שטפנשט

כולל אברכים לעין - לפגוע
כולל אברכים הוראה - אהודי
חוב מדרשו' 13 בני ברק

תלמוד תורה
"תורת אמת" שטפנשט
עו הולדים
כות הית'

מינה לשיבת קמח כלל הסודית
ה'תש"ף 35 אלעד

בית הכנסת
בית שטפנשט - גבעתיים
בקר הצדק שטפנשט
רח' רמב"ם גבעתיים
כולל אברכים * בית כנסת * מדרשה
* מרכז חתונות ונשואים

הכנסת אורחים ואש"ל ברומניה
לקבוצת יחידים - בהנהגת מראש
מחנה כפר האמירי הוראה שטפנשט
רח' אליהו 2 ע"י מאקורי איש - רומניה

מקוה טהרה
מפעל קמחא דספחא
וקבא דשבתא
עור וסונו למשפחות ברוכות בני
התמים ושבתות השנה.

אור מתורתו
שיעורי תורה ברחבי הארץ, כנס חיוב
וערבי יהדות לעם בשכונות, בהשתתפות
הגדולי המשיקים ומכי הרבים

הספריה התורנית ומזוואן
להגדת יהדות הונגריה
והרב העיקרים שטפנשט.

מכון תורני
"תורת אמת - שטפנשט"
להוצאת כתבי רבנות הקודשים
לבית שטפנשט - רח' חכמי ורמיה.

מפעל האנטיקולודיה
החכמי רומניה

מספריה הנכון נתן להשיג
במשדרי הנוסדות
אנטיקולודיה מלכות שבמלכות בית רוזין ביה
אמנות אמת - שטפנשט
רשפי קוש - רח' חכמי
מגילת מלכים - ניסן
ע"י זבת.

היא עניני בית חילה
היא עניני האמת
היא עניני נתיאון ומנוע טאני.
ילמד עמים - ברחבי הלימוד
- כנור של משה - נגוני שטפנשט עתיקים
איבום עם שני דיסקים

י"ל על ידי מכון
"תורת אמת שטפנשט"
הצטרפו לקבילת הגליון כ"ל שבוע
ברואי": 7172759@gmail.com

טלפון: 03-579-03-03
פקס: 03-616-1110

הגה"ק רבי שמואל מסוכטשוב - שם משמואל

ההתעוררות
לטוב צריכה
לבוא מלמטה

כי תצא למלחמה
על אויבך ונתנו ד'
אלוקיך בידך ושבית
שביו (כא.) אמר
רבינו הק' אדמוה"ז

מסאדיגורה ז"ע:
הן אמת דכתיב
'צופה רשע לצדיק
ומבקש להמיתו':
לא יעזבנו
בידו ולא ישענו
בהשפטו' (תהלים)

לו לב-לג) וכמו כן
אמרו חז"ל אלמלא
הקב"ה יכול לו,
(קידושין ל) אך בכל
זאת צריך האדם
להקדים מצדו

את האתערותא
דלתתא' כבקשת
פתיחו השי"ת:
לי פתח כחודו
של מחט וכו',
ועי"ז יעורר עליו

מלמעלה שיבואו
לעוזרו ולשומר
מרשת היצר לבל
ילכד בתוכה, וזהו
'כי תצא' שיקדים
לכה"פ לצאת

למלחמה על אויבך,
היינו מלחמת היצר
האויב האמיתי של
האדם, לא דברה
תורה אלא כנגד
היצר הרע, אז
'נתנו ד' אלקיך

בידך ושבית שביו'
דעי"ז אתערותא
דלתתא הוא גורם
אתערותא דלעילא.
(נר ישראל)

וירב בבת יהודה תאניה ואניה

כ"ק הגה"צ רבי ישעיה יעקב מסקולען זצ"ל

נסתלק ביום ה' אלול תשפ"ד

ידיעה מורחבת בעמודים 2/3/4/5

מלחמת היצר מתחילה מיד בעת לידת האדם

כי תצא למלחמה על אויבך (כא.) מלחמת היצר - אויבו של האדם. כי מתחילה מיד עם יציאתו לעולם וכאשר פוסע האדם את פסיעתו הראשונה בעיני העולם הזה, עליו להכיר כי אין לו אויב יותר גדול מיצרו, כי תצא למלחמה על אויבך' ואז מובטח הוא 'ונתנו ה' אלקיך בידך', שיצור יהיה מסור בידו והוא ישלוט עליו.

(הרה"ק רבי מרדכי מלכווביץ ז"ע - תורת אבות)

הבא להרגך השכם להרוג

כי תצא למלחמה על אויבך (כא.) תצא - מאחר שאתה הוא שהקדמת לצאת למלחמה 'כי תצא למלחמה', הרי שזו תהיה יותר קלה 'ונתנו ה' אלקיך בידך', מה שאין כן כאשר היצר הוא שפתח תחילה להלחם 'וכי תבאו מלחמה בארצכם' אז זקוקים לנקוט באמצעים שונים ככדי להתגבר עליו ו'הערעותם בחוצרות'.

(הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק ז"ע - ליקוטי יהודה)

אם תצא למלחמת היצר השי"ת מבטיח לך את עזרתו

למלחמה על אויבך (כא.) הנה, כבר בעצם החלטתך לצאת כנגד היצר 'כי תצא למלחמה על אויבך' כאן טמון הנצחון עליו, שכן מובטחת לך עזרת ה' ית', וסיועו להכניעו, 'ונתנו ה' אלקיך בידך'.

(הרה"ק רבי נפתלי צבי מרופשיץ ז"ע - זרע קודש)

ללמוד מהאויב

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ד' אלקיך בידך ושבית שביו (כא.) אמר הבעל שם טוב הק': שעה שאתה לוחם את מלחמתך התמידית נגד אויבך התמידי הוא היצר הרע, ו'שבית שביו' תראה ללמוד ממנו לקח כיצד לנהל את המלחמה, ובאותה מידה של זריזות ועקשנות שהוא משתמש בה כדי לשבותך תשתמש אתה כדי לשבות אותו.

(הבעש"ט הק')

*

בדומה לזה מתפרש הפסוק בתהילים (קט"ז צח) 'מאיבי תחמני מצותך כי לעולם היא לי, 'מאויבי' - זה היצר הרע - ממנו לומד אני חכמה, כיצד לשמור תורה ומצוות, והיינו בראותי באיזו מידה של זריזות והתלהבות הולך אדם לעשות עבירה שאינה אלא הנאה רגעית חולפת, לומד אני קל וחומר בכמה זריזות והתלהבות צריך אדם לרוץ למצוה אשר 'לעולם היא לי' שאני אוכל פירותיה בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא.

(סגנונו של ישראל - רבינו הקדוש במבאריטשוב ז"ע)

עבודת העלאת הנצה"ק אך ורק בדברי הרשות ולא בדברי איסור ה"ו

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ד' אלקיך בידך ושבית שביו (כא.) הכתוב מרמז 'כי תצא למלחמה על אויבך' שכשצא ללחום נגד אויבך היינו היצה"ה, והמלחמה היא 'ושבית שביו', להרים הניצה"ק שנפלו בשביה, ולהרים משם החיות האלקי המחיה את הדבר, אך שלא אמר שגם בדבר עבירה נמצאת חיות האלוהית, ואעלה גם משם מה שצריכים להרים, לזה אומר רש"י ז"ל 'במלחמת הרשות הכתוב מדבר, לא התרתי לך לערוך מלחמה מעין זו אלא בדברי רשות, והיינו 'קדש עצמך במותר לך' אבל בדברים האסורים לא. יען כי הם רובם ככולם רע גמור ותוכל להיגרר אחריהם וליפול לבור שחת באין תקומה משם ח"ו. וזהו שמסיים רש"י שבמלחמת ארץ ישראל כלומר במלחמת הו' עממין הרומא לכולו רע, ועי"ז נאמר 'לא תחיה כל נשמה' שם לא תתן דעתך להרים ולהגביה הניצוצות, דאין לך להחיות נשמות הניצה"ק שנדחו לגמרי, דכי כתיב 'בכל דרכיך דעה' (משלי א.) בדברים המותרים בלבד הוא דכתיב. ועוד י"ל שלזה נתכוון רש"י ז"ל בצחות לשונו באומרו 'במלחמת הרשות הכתוב מדבר' היינו שעיקר המלחמה היא לידבק בעולם האחדות רשות היחיד, יחידו של עולם, שלא לצאת ח"ו לרשות הרבים רשות הפיורה, המורה על הסט"א. (רבינו הק' אדמוה"ז מסאדיגורה ז"ע)

המשיך בעמוד 7

ע"י האחדות תנצחו

ונתנו ד' אלקיך בידך (כא.) כאשר תצא למלחמה בכוחה של האחדות, והיינו: 'כי תצא למלחמה' בלשון יחיד - כאיש אחד בלבד אחוה מובטחים הם ישראל 'ונתנו ה' אלקיך בידך' שאויביהם יהיו נמסרים בידיהם 'ושבית שביו' בכל מצב שיהיו.

(הגה"ק רבי שמואל מסוכטשוב - שם משמואל)

עסק התורה במוצי"ש הוא הזמן המוכשר לנצח את היצר

כי תצא למלחמה על אויבך (כא.) אמר הכתוב 'פי תצא למלחמה על אויבך' דע לך מתי הוא הזמן שעליך

המשיך בעמוד 7

זהירות מפילוג בשעת מלחמה

כי תצא מלחמה על אויבך (כא.) כתב ב'ספרי': 'כי תצא - לא תצא אלא במחנה'. והיינו שהתנאי הראשון לניהול מלחמה הוא, שלא להיות מפולגים ומפורזים כי אם להיות מחנה מאוחד ומלוכד שכן רק אז יש סיכויים לנצחון.

(דגל מחנה אפרים)

ויהי נועם נשבת במוצאי שבת

רסיסי זמינה אחר מיטתו של כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען זצוקללה"ה

מכה קשה נחתה על עולם התורה והחסידות בכלל ועל אחבנ"י יוצאי רומניה בפרט, עם הסתלקותו של האי גאון וצדיק, קדוש עליון מפארי האדמו"רים, המאיר לארץ ולדרים, כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען זצוקללה"ה, מחשובי חכמי רומניה גאון מופלג בתורה והוראה, לפיד אש של עמוד צלותהון דישראל, עובד ה' מנעוריו ביגיעת נפש עד בשה, שעלה ואיתקטר בהאי קטירא כעולה תמימה וקרנן ציבור. מסע הלוויה הענקית יצא מבית המדרש 'שועות ישראל' סקולען בשכונת בורו פארק, רבבות התאספו מסביב להיכל הקודש סקולען, ומשם יצא מסע הלוויה והמשיך עד להטמנתו בחלקת ויז'ניץ בעיר מאנסי שם נטמן לצד ציון קדשו של אביו זי"ע ה'מאור ישראל' וזקנו ה'נועם אליעזר' זי"ע.

אהבן וליבן של ישראל

כ"ק מרן אדמו"ר רבינו ישעיה יעקב פארטוגאל מסקולען זי"ע, היה דמות מיוחדת של אהבת ישראל עמוקה, לכל בר ישראל באשר הוא, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, חיכו ממתקים וכולו מחמדים, וזכה באמרות קדשו לעורר הנשמות ולקרב הלבבות לאביהם שבשמים, ולא רק על קהל עדת ישרון חסידיו ומעריציו השפיע כ"ק מרן זי"ע והקרין והאיר מדמותו המזהירה, אלא על השפעתו היתה על כל עולם התורה והחסידות בארה"ב, כמנהיג בחסד עליון. מיום עמודו על משמרת הקודש, עוד בימי עלומיו לצד זקנו הגדול בעל ה'חכמת אליעזר' זי"ע, כך גם לאחר הסתלקותו, עמד כחייל לצד אביו הדגול ה'מאור ישראל' מסקולען והיה ליד ימינו בכל עיסוקיו הקדושים.

האדמו"ר זצ"ל מסקולען לצד אביו אדמו"ר המאור ישראל זצ"ל בתפילה בציון הקודש של הרה"ק אדמו"ר משטפנשט זי"ע בעיר יאס רומניה במסע הקודש ל"ג בעומר תש"ע

שמו בישראל 'ישעיה' ע"ש הגה"ק רבי ישעיה שור זי"ע אבד"ק יאס וגאונה של יהדות רומניה מח"ס 'כליל תפארת', שהיה רבו המובהק של ראש השלשלת הגה"ק רבי ישראל אברהם פורטוגל זי"ע, אב"ד סקולען, הגודע בספרו 'שם ושארית ישראל'. סימנא מילתא שרבינו נולד ביום ההילולא של הרה"ק רבי ישעיה שור כ"ו אדר, וגם עלה לכהן כמ"מ אביו באדמורו"ת סקולען ביום כ"ו אדר לאחר הסתלקות אביו ביום כ"ה אדר.

בני עץ אבות

אביו הגדול של רבינו, ה'מאור ישראל' מסקולען נולד בבית גדולים וצדיקים זה ומשם עלה ופרח ניצה, כשנולד נקרא ישראל אברהם שנקרא על שם זקנו רבי ישראל אברהם בעל ה'שארית ישראל', גדל והיה לעלם חמודות, כאשר יראת ה' היא מעוזו ותפארתו, את משנת תורתו קנה בקנין עולם תחת חסותו של אביו הגה"ק מסקולען, ובהגיעו לימי הבחירות גלה למקום תורה לוויז'ניץ לישיבתו של כ"ק האדמו"ר בעל ה'דמשק אליעזר' מוויז'ניץ.

בהגיעו לפרקו נלקח הרבי ר' ישראל אברהם אחר כבוד כחתן אצל הגה"ק רבי מנחם זאב שטערן בעמח"ס "תורה שבעל פה" על התנ"ך, אב"ד אובער-וישעווא וגבעת שאול בירושלים.

בנתיבות הצלת ילדי ישראל

עם שוך רעמי תותחי מלחמת העולם השנייה, היה זה הגה"ק ה'נועם אליעזר' מסקולען מי ששינס מתניו והשליך נפשו מנגד להצלת בני ובנות ישראל היתומים, פליטי שרידי חרב, אשר שוטטו ברומניה ללא אב ואם וללא גואל ומכה. שותף מלא לפעילותו הכבירה היה בנו רבינו ה'מאור ישראל' זצ"ל שלמרות היותו נער צעיר הפך לשותפו של אביו הגדול ויחדיו פעלו למען היתומים למרות העוון הפלילי הכרוך בכך מטעם השלטון הקומוניסטי-רומני.

בית אביו הרה"ק בטשרנובויץ הפך להיות בית יתומים בלתי-רשמי, והתמלא במאות יתומים,

עם אביו אדמו"ר זצ"ל ביציאה מאהל הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט זי"ע בעיר יאס רומניה מימין נראה הגה"ק רבי יואל טוביאס שליט"א אב"ד שיכו' ו' ב"ב

ויהי כנון המונט

רבינו צעד בנתיב המיוחד בו צעדו אבותיו מבית סקולען בהנעימם בשירי וניגוני בית סקולען המיסו הלבבות ורוממו הנפשות לעבודת הבורא, ובכך זכה רבינו להעמיד לגיונות של תלמידים מופלגים - חסידים ואנשי מעשה, אותם לימד תורה ואילפם בינה והדריכם על במתי התורה והחסידות, כפי שקיבל מאבותיו הקדושים.

הולדותיו לבית אבותיו

היה זה בתקופה שזקנו כ"ק מרן האדמו"ר ה'נועם אליעזר' מסקולען זצ"ל התגורר בטשרנובויץ והרבה פעלים להצלת יהודים ברוחניות ובגשמיות וגם סייע להם לעזוב את המדינה. ורק כאשר הרגיש כי טבעת החנק והמאסר של השלטונות הרומניים האכזריים מתהדקת סביב צווארו נמלט כל עוד נשמתו בו לעיר בוקרשט ושם בעיר הבירה הגדולה קיווה כי יוכל להמשיך בעסקנותו בלא להתגלות לעיני המציקים.

כ"ק האדמו"ר זצ"ל נולד בכ"ו אדר שנת תשט"ו בעיר בוקרשט שברומניה. בבית נקרא

באר בשדה - שטפנשט

צור קודש מהצבתו

רבינו היה מגזע היחס רבנים רומי מעלה. זקנו ראש השלשלת הגה"ק רבי ישראל אברהם מסקולען בעל מח"ס "שם ושארית ישראל" (לב"ע ח"י אייר) תלמידו המובהק של הגה"ק רבי ישעי' שור מיאסי אב"ד יאס בעל "כליל תפארת", וזקנתו הירבנית מרת לאה רייזיל בת רבי חיים אב"ד סלאבוביץ ודיין בבית דינו של רבי ישעיה שור הגה"ל, שהיה נכד בעל "תורת חיים" ו"צאן קדשים", אמו של רבינו היתה הרבנית הצדקנית מרת שיינא רחל בתו של הגה"ק רבי יעקב מצאצאי בעל "קול אריה" מי שהתפרסם כ"המוכיח מפולנאה" ובעל "עטרת תפארת ישראל" מגדולי תלמידי הבעש"ט זק"ו.

ההתקשרות בית סקולען למונא ורבנא אדמו"ר הקדוש משטפנשט זי"ע

מה טוב ומה נעים היה לשמוע את נועם שיחו ושיגו של כ"ק האדמו"ר ה'מאור ישראל' מסקולען אביו של רבינו זצ"ל, בפרט בעת אשר נפגש עם ידידו וריעו הרה"ק מרימניץ זצ"ל והיו השנים מעלים זכרונות אודות רבם ומאורם של יהדות רומניה מן הרה"ק משטפנשט זצ"ל אשר אביו כ"ק אדמו"ר הזקן מסקולען בעל ה'נועם אליעזר' החזיקו לרבו המובהק, ואף כתב בכמה מצוואותיו הקדושות כי רצון קדשו להטמן לאחר אריכות ימיו בבית העלמין בעיר יאס רומניה, שם טמון רבו של אביו הרה"ק רבי ישעיה שור, ושם טמון הרה"ק אדמו"ר הזקן משטפנשט, אולם לימים כשעזב ועקר ממדינת רומניה שינה צוואתו ואכן נטמן על-תנאי בבי"ח במונסי ניו יארק.

הקשר בין בית סקולען ומרן הגה"צ מוהר"ש טוביאס זצ"ל

קשר נפשי עמוק מאין כמוהו היה בין האדמו"רים מסקולען למרן רבינו הגה"צ רבי שמואל טוביאס זצ"ל אבד"ק פיאטרא ניאמץ שברומניה, זכר צדיקים לברכה. קשר זה היה רצוף בעבותות אהבה והערצה, והוא השפיע רבות על עבודת קודשו של מרן רבינו הגה"צ אב"ד פיאטרא ניאמץ, ואף על בניו הרבנים הגאוה"צ שיבלחט"א. באחת משיחותיה האחרונות של הרבנית ע"ה, אשת רבינו מוהר"ש טוביאס זי"ע, בפני צאצאיה אמרה: "דעו לכם ילדיי, כי הרבה מהאידישקייט של יהודי רומניה אנתנו חייבים לרבי מסקולען".

זכרונות רבני משפחת בית טוביאס:

השבוע עם הגיע בשורת האיוב מהסתלקותו בטרם עת של הגה"צ האדמו"ר מסקולען זצוק"ל פנינו לרבני משפחת טוביאס שליט"א לשמוע מהם דברים. סיפר הגה"צ ר' משה מרדכי טוביאס שליט"א אבד"ק קדימה-צורן, בסעודת ההילולא קדישא של ה'נועם אליעזר מסקולען זי"ע, כ"ט מנחם אב, בשוה"ט של נכדו האדמו"ר מסקולען מירושלים: את אדמו"ר

בהיות רבינו כבן שש עשרה, גלה למקום תורה ונסע לארץ הקודש שם נכנס כתלמיד מן המונין בשיבת רז"ן ביאן בירושלים, ועד מהרה תפס את מקומו בין התלמידים כמתמיד עצום וכעובד ה' מופלג, עד שהכל החוו כלפיו 'כזה ראה וקדש'. באותם ימים מילא אסמיו בצילם של זקני החסידים ובכלל חכמי עיה"ק ירושלים יקירי קרתא דשופריא, וגשם לתוככי נשמתו את האווירה הקדושה של עיר הקודש והמקדש.

גת דודים

גם לאחר נישואיו כשעבר להתגורר בעיר מונטריאל

כ"ק אדמו"ר מגור שליט"א בעת נישום אבלים אצל כ"ק אדמו"ר מסקולען בירושלים נראים הגרא"ל טוביאס שליט"א רב דומ"ץ באהוש הגר"מ ברנסדורפר שליט"א רב דומ"ץ היכל ההוראה והגרא"י סלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

בתפילה על קברי הקדושים גאוני יאס בבית העלמין יאס רומניה

ליד חותנו הגאון הצדיק רבי מאיר גרינוואלד זצ"ל, רב ואב"ד טעטש, עמד מרחוק סייע לאביו הק' בפעולותיו השגיבות להרבנות תורה וחסד, ובמעשי הצדקה המופלגים שלו, וזאת מלבד עבודתו הקדושה בביסוס יסודי איתן מוסדותיו הנודעים והמפוארים 'חסד לאברהם', שבמסירות נפשו הטהורה פועל ללא לאות להצלת נפשות ילדי ישראל, להוציא יקר מזולל, להחיותם ברוח יהודית שורשית המסורה לנו דוד דוד עם פטירת חותנו, בשנת תשנ"ג, מינו אותו כממלא מקום חותנו כרב הקהילה, שמו יצא כמתמיד מופלג, ותלמיד חכם ועובד וירא ה' מרבים, העמיד תלמידים מורי הוראה בישראל, והלהיבם לתורה במשנת אבותיו הק' זי"ע.

השלטונות עקבו אחרי הפעילות האסורה שבביתם, במשך כל שעות היממה, ורק כאשר הרגישו כי טבעת ההדק מתחזקת ומתהדקת סביב צווארם בשל רדיפות הצוררים הפאשיסטים, נמלטו במהירות ולקחו איתם את הילדים לבוקרשט הבירה.

*

בבוקרשט התגוררה המשפחה עד לאחר ימי המאסר המפורסם של אביו ה'מאור ישראל' זצ"ל וזקנו ה'נועם אליעזר' זצ"ל מר"ח ניסן תשי"ט עד שבת נחמו באותה שנה, בימי המאסר סבלו השניים יסורים קשים ומרים למען כבוד שמו יתברך.

לאחר פעילות מאומצת של כל גדולי ישראל והעסקנים מהשורה הראשונה מכל קצות ורחבי תבל עלה בידהם בס"ד להביא לשחרורם כשגופם חבול ומוכה ופאת זקנם וראשם נמרט, אבל לעומת זאת היו חזקים ואיתנים ברוח.

קושי המאסר

על כובד הצרות והעינויים שעברו האב והבן בכלא הרומני, בעת נישום אבלים סיפר לנו כ"ק האדמו"ר מסקולען י-ם שליט"א: אבא היה מספר כי במצבו בבית-האסורים, לא זכר בכלל את פרטי קיום משפחתו. למשל, כמה ימים לפני המאסר עשו פאות לאחי הגדול הרה"צ ר' ישעיה יעקב, כ"ק האדמו"ר מסקולען זצוק"ל, ואבא לא זכר זאת בכלל ושאל: מי זה הילד עם הפאות? ילד ברומניה עם פאות? מי זה? ילד עם פאות? וענו לו: זה הרי ישעיה יענקל'ה!

את לימוד הקודש הראשון שלו, הא' ב' ולימודי הקריאה לימדתו אמו הרבנית ע"ה, וכל ימיו היה מספר בסילודין על הא'ל תיטוש תורת אמך שהוא זכה לו כפשוטו, מאמו הרבנית ע"ה

בן הזרין

בהיותו כבן ארבע, לאחר שחרורו של אביו מהכלא הרומני עקר עם קצרה, ובהמשך היגר לאמריקה, שם הקדים אותם הסב הגדול האדמו"ר ה'נועם אליעזר' זצ"ל, והשתקע בתחילה בשכונת קראון הייטס, ולמד רבינו בתלמוד תורה המקומי. לאחר שהגיע לעול המצוות, נכנס ללמוד בישיבה לצעירים ודסאטמה.

תפארת אבות בנייהם

כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל היה בנו הגדול של אביו כ"ק מרן אדמו"ר ה'מאור ישראל' הרה"ק ר' ישראל אברהם מסקולען זצוק"ל, וכנדו הגדול של כ"ק מרן אדמו"ר ה'נועם אליעזר' הרה"ק ר' אליעזר זוסיא מסקולען זצוק"ל אשר בצילו וכה לחסות.

ומסופר כי זקנו מורינו הרא"ו זצ"ל היה מפליג להראות לו אותות חיבה, וכפי הידוע התבטאותו המופלאה עליו באורח נדיה, כי כאשר יבוא לעולם העליון ויתבקש להזדהות, יאמר: "אני סבו של רבי ישעי' יעקב פורטוגל...".

בישיבת רז"ין בירושלים

האדמו"רים מסקולען לדורותיהם היו מקושרים מאז ומתמיד ברבותינו הק' לבית רז"ין ואך טבעי היה אשר

תפילותיו היו ספוגות בדמעות כבן המתחטא לפני אביו.

אדרת ההנהגה

לפני כחמש שנים ביום כ"ה אדר ב' תשע"ט כאשר חשכו המאורות ואביו הק' נתבקש לשיבה של מעלה, עלה רבינו למלאות את מקומו של אביו הגדול כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען זצ"ל ואורו הפציע בבית מדרשו בבורו פארק, ומשם האיר לארץ ולדרים עליה בחן בחדד וברחמים. ומאו ניווט בחדד עליון את חסידות סקולען, הדריך והנהיג את תלמידיו אהוביו שומעי לקחו, לימדם תורה ואילפם בינה, והאירם באור שבעת הימים ממורשתו של מרנא רבינו הבעל שם טוב זי"ע בדרך החסידות, והרעיף עליהם טללי תחי וישר מסילות לבם להנחותם בדרך העולה בית א-ל, עוררם ורוממם לדרגות געלות. כך גם המשיך את עבודת קדשם של אבותיו ומונה כנשיא וראש למפעלות הנאדרים בקודש 'חסד לאברהם' להציל ילדי ישראל מרדת שחת, להוציא יקר מזולל, ולקרב בנים לאביהם שבשמים.

הל תלפיות

מדי יום ולילה התקיים 'עליה לרגל' של יהודים מכל גווי הקשת שביקשו ברכה, עצה ותושיה, שבאו לפקוד את מעון קדשו של כקש"ת מרן אדמו"ר מסקולען זצ"ל. בשעות מאוחרות כשכל העולם נם את שנתו, בביתו של הרבי לילה כיום יאיר, יהודים ממתנינים עדיין להיכנס לקודש פנימה. בפנים החדר ישב כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען וכאב רחימאי כאב ומיצר בצערן של ישראל, קיבל כל אחד ואחד כבן יחיד ממש. הקדיש מזמנו להקשיב לרחשי לבם של מאות הפונים, שבאו להיפקד בדבר ישועה ורחמים. מכל קצווי תבל באו לבקש עצתו וחפצו בברכתו. אף פונה לא הושב ריקם. במאור פנים הורה, ייעץ, הדריך ובירך בברכת קדשו. ולמרות השעה המאוחרת, ממש סמוך לעלות השחר - נראה כאילו אך עתה החל את סדרו. זכינו לחזות ביפעת אורו המבהיר של איש לפידות, בלהב התלהבות, שלא רק מפורת ערפילי חשכה, אלא גם מחממת את הלכות.

גת מלחמה

מלחמתו הגדולה של רבינו בפגעי הטכנולוגיה אותה החל עת עמד לימין אביו הק'. שנלחם בשארית כוחותיו, וזעק מנהמת ליבו הפצוע: "פי איבקה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי ואיבקה אוכל וראיתי באבדון מולדתי" כאשר חזו בעיני רוחו את פגעי הטכנולוגיה שרבים חללים הפילה. ובנו רבינו המשיך מלחמה זו ביתר שאת ועזו. עם התעלותו לגנוי מרום, נישאת תפילה בפי רבים וטובים כי כאשר היה בחיי חיותו כן יפעל לאחר הסתלקותו, ללמד זכות על ישראל, להמליץ טוב בעדם, להעתיר לגאולתם וישועתם הקרובה במהרה בימינו אמן.

בעריכת השולחן הטהור בעת מסע הקודש לתפילות בקברי אבותיו ורבותיו ברומניה

בכניסה לבית העלמין דיאס רומניה

יוודע בגויים, מעמד מרטיט בשירי כיסופין מנינוני בית סקולען על הציון הקדוש של הרה"ק משטפנשט זיע"א ביאס רומניה

אור מופלא רום מעלה

אור מופלא רום מעלה היה אופף תמיד את רבינו זצ"ל, עובד ה' מנעוריו בפרישות מופלאה, קדוש יאמר לו, שנודע בשערים כממות הוד מופלאה שעקבותיו לא נודעו, עובד ה' בסילודיו כחד מקמאי, גאון גדול בתורה ובהוראה, כל רו לא אניס ליה, ש"ס וארבעה חלקי שולחן ערוך היו אצלו מונחים בקופסא,

הרה"צ ר' ישעיה יעקב אני זוכר כילד קטן, ואספר אפיזודה מענינת: שנה אחת לקראת הושענא רבה נסעתי עם אבי לבוקרסט להרה"ק, ואתרוג היה יקר המציאות, ור' ישעיה יעקב היה ילד קטן ועדיין לא עשו לו פיאות, וכדי לחנך הילדים היו נותנים להם לימון כעין אתרוג, וגם לימון היה יקר המציאות, ואמר לו אביו, הרה"צ מסקולען, שילך לשאול את הרב מפיאטרא אם הוא הרה, והוא בתמימותו הלך והגיע לאבי בשאלה, "פיאטרער רב, האם הוא הדר", וענה לו אבי, אתה הוא הדר... והוא שב וסיפר לאביו, שהפיאטרער רב אמר שאני הדר...

*

בשמחת תורה תשי"ט ביקש אבינו הגה"צ מוהר"ש טוביאס זצ"ל אבד"ק פיאטרא-ניאמץ ליסוע לבוקרסט לשהות במחיצתו ובצל קדשו של ידידו מאז ומקדם ה'נועם אליעזר' מסקולען זצ"ל, היה זה חצי שנה לפני מאסרו, ותכנן לנסוע בתחילת חוהמ"ס ולא אסתייע מילתא, ואולם בליל הו"ר נוצרה אפשרות ליסוע, ומיד לא השתהה ועלה על הרכבת נסע, וצריך להבין את גודל המסירות נפש, כי כשאבא היה יורד לפני התיבה בהו"ר בבביהכנ"ס הגריבלדי שוהל' וכשהיה אומר ברוב גוש ובכי את ה'הושענות' היה במקום חרדת אלוקים, הקירות רעדו האנשים בכו, וכעת בשנה זו ויתר ונסע לסקולען-בבוקארשט ואמר ה'הושענות' ברכבת ולא היה יכול להספיק בסקולען יען כי הרכבת הגיעה רק ב-12.00 אע"פ שהיתה רכבת פרוסונל-ישיה, אבל בשמיני עצרת זכה להיות יחד עמו ולחגוג בהתרוממות הרוח שהיה אצל הסקולענער ויחידיו עבדו את השם בשמחה.

*

סיפר יבדלחט"א כ"ק האדמו"ר מסקולען-ירושלים: לפני מספר חודשים התכנסו כל בני המשפחה לרגל שמחה משפחתית בארה"ב, וסיפרה הרבנית שטרן תחי' ששמעה מאמנו שכשנעצר זקננו - הסקולענער - עם בנו אבינו - רבי ישראל אברהם - ראה הילד ישעיה יעקב שכולם מתפללים ואומרים תהילים להצלתו, שאל הילד את אמו מה אעשה? כי לא ידע עדין לקרוא, אמרה לו האמא אתה תיגש למזוזה ותבקש מהקב"ה שיציל את אבא וסבא וכך עשה. כשהשתחרר שאל מה יעשה עכשיו, אמרה לו האמא: עכשיו תיגש למזוזה ותודה להקב"ה שאבא וסבא ניצלו. ושאלה הרבנית את האדמו"ר אם זוכר המעשה, ענה לה האדמו"ר רבי ישעיה יעקב, מה אתם שואלים האם אני זוכר? הרי עד היום, כל פעם שאני מנשק המזוזה אני מודה להשם על ההצלה של אבא וסבא.

*

רבינו זצוק"ל היה מפורסם כשר הצדקה והחסד. והיו מספרים עליו כי בשנות כהונתו הראשונים כרב ודומי"צ של קהילת טעטש במונטריאול היה מסתובב עם נזקקים בבתי הכנסת בעירו ומסייע בעדם לאסוף כסף, ועד סוף ימיו היה ממשיך במצוות הצדקה ביתר שאת ועזו.

באר בשדה - שטפנשט

בהאי קטירא איתקטר

לפני כעשר שנים רבינו חלה אנושות ושכב על ערש דוויו והיה זקוק לעבור טיפולים רפואיים קשים ונדירים, ובעזרת ה' תפילות ישראל עשו רושם, ורבינו קם ממיטת חוליו וחזר כמעט לתפקודו המלא ולמרות חולשתו הרבה המשיך לעבוד את ה' ביגיעה ובכח.

שלושה דורות של אדמו"ר סקולען שיצאו מגלות רומניה והאירו את שמי העולם היהודי בכוח תורתם וצדקותם

בחודשים האחרונים ביום שני פ' בלק נודע כי הרבי אושפז בבית החולים במצב מסוכן, כאשר מאז חלו במצבו עליות וירידות.

בכל קהילות ישראל די בכל אתר ואתר היו מרבים בתפילות ותחנונים ומתפללים לרפואתו של רבינו יעקב בן רייזל. מוסדות שטפנשט רבנן ותלמידיהון קבעו עצרת תפילה וזעקה ביום ט' באב בשעות אחה"צ על יד ציון קדשו של הרה"ק משטפנשט זיע"א שצדיקי בית סקולען היו כ"כ מקושרים בשושלת זו, ואף זכורה לרבים מעמד התפילה של הרה"ק המאור ישראל מסקולען הן בבית העלמין בנחלת יצחק, והן במסע הקדוש לעיר יאס בה השתף גם האדמו"ר זצ"ל יחד עם אביו זצ"ל ועדת חסידי סקולען, אך משמים נגזר אחרת וכרעם ביום בהיר קבלו רבבות אלפי ישראל את הבשורה הקשה והמרה על כי בא השמש בצהרים, ונצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש בעלותו בסערה השמימה של כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען רבי ישעי' יעקב פורטוגל זצ"ל שהשיב את נשמתו הטהורה לבוראו במוצאי שבת קודש, לאחר שנות ייסורים קשים ומרים, והוא אך בשנת ה"ס"ח לימיו חייו, ודורשי רשומות אמרו כי נסתלק בגיל 68 כמניין חיים, כאשר כל ימיו היה מתיגע בתורת חיים ועוסק בה תדיר.

בבית העלמין פאקוורא ביאס בעת מסע הקודש לקברי הצדיקים ברומניה בתש"ע, רבינו יחד עם אביו בתפילה בציון קדשו של הרה"ק רבי ישעיה שור ב"ר משה זצ"ל אב"ד יאס בעל ה'כליל תפארת', רבינו זצ"ל נולד ביום הילולתו כ"ו אדר ונקרא על שמו

שקנה חמה שלא בעונתה

מיד בהגיע הידיעה להיכל בית מדרשו בבורו פארק על עלות נשמתו הטהורה לגנוי מרומים, הוסטה הפרוכת מעל ארון הקודש, ומכל עבר נשמעו זעקות שבר על האסון הקשה וגודל האבידה לדור, כשקהל החסידים ממאנים להאמין כי אכן המנוחה הטהורה שהאירה לארץ ולדרים עליה כבה אורה והועם זיווה ושקעה חמה שלא בעונתה.

במהלך שעות הלילה הקטנות של מוצאי שבת קודש הובא גופו הקדוש להיכל בית מדרשו 'ישועות ישראל'

האדמו"ר מסקולען זצ"ל עם ילחט"א האדמו"ר מלעלוב סאסנובא שליט"א

בבורו פארק, המקום בו עבד את בוראו ביראה ובסילודין בתפילותיו הזכות והטהורות ועריכת השולחנות אשר לפני ה' - שבהם עמל להלהיב את נשמותיהם של ישראל לאביהם שבשמים. קהל החסידים התייפחו בככי נסער על הסתלקותו של רבם ומאורם שהלך לפני המחנה. במהלך כל הלילה הגיעו קהל רב לומר תהילים ולהיפרד מהמאור הגדול.

ויהי בנוגע הארון

החל משעות הבוקר המוקדמות החלו להגיע המונים מכל רחבי ניו יורק להשתתף במסע הלוויה ההמוני שיצאה מבית מדרשו, כמ"כ יהודים רבים שהגיעו בטיסות ובאוטובוסים מיוחדים ממונטריאל שבקנדה, שם כיהן ברבנות במשך שנים רבות.

מכל עבר נשמעו זעקות שבר מרטיטות לב, אבינו רועינו למה עזבתנו במיטב השנים? ויהי המחזה לחרדת אלוקים. במקום נאמרו פרקי תהילים, בבכי אדיר שנשמע למרחקים. עם סיום אמירת התהילים נשמעו דברי הספד מפי בנו הרה"צ רבי אהרון מאיר, חתנו הרה"צ רבי מרדכי דוב בעק אבד"ק טולמיש, בנו הרה"צ רבי אליעזר זוסיא וגיסו הרה"צ אבד"ק וויטקא, ובסיום דבריהם קרעו כולם 'קריעה' על דש בגדם בזעקת שבר נוראה ובבכיה רבה על השריפה אשר שרף ה'. לאחר מכן יצא מסע ההלוויה לדרכה ברחובות בורו פארק שהושחרו מרבבות משתתפים ובראשם גדולי התורה והחסידות שליט"א. לאחר הליכה ברחובות העיר, המשיכה ההלוויה לבית החיים ויוזשניץ במונסי שם נטמן לצד ציון זקנו הק' בעל ה'נועם אליעזר' זצ"ל, וסמוך לציון אביו הק' ה'מאור ישראל' זצ"ל. עם הורדת גופו הטהור של רבינו עלי קבר נשמעו קולות בכי וזעקה מכל עבר כשקהל החסידים והתלמידים זעקו והתייפחו מרורות. שעה ארוכה לאחר סתימת הגולל נותרו קהל החסידים לעמוד דומם ליד רגבי העפר של הקבר הטרי ומיאנו להיפרד מהמקום, כאשר התפלשו על רגבי העפר ונחלי דמעות זלגו מעיניהם מאין הפוגות, מי יתן לנו תמורתו, אוי לה לספינה שאבדה קברניטה, בשעה שכלל ישראל כה זקוק לרחמי שמים מרובים, ובודאי לעת הזאת בחודש הרחמים והסליחות יהיה למליץ יושר מול מגיד פשע שנוכה לשנת גאולה וישועה בב"א.

תמונות:
דוברות האגודה למקומות הקדושים
ברומניה

שטפנשט מוסדות בארה"ק

אלעד * בני ברק * בית שמש * גבעתיים * יאס רומניה
המרכז: רחוב מהרש"ל 13 בני ברק טלפון 03-579-03-03

וירב בבית יהודה תאניה ואניה

יחד עם כל בית ישראל נתעטף באבל ויגון קורר על פי בא השמש בצהרים בעלות הצדיק בסערה השמימה מגדולי האדמו"רים ברורו אשר גי' יסודות נתאחדו על שולחנו וחצרו עמוד התורה עמוד העבודה ועמוד גמילות חסדים, שריד אחרון לרוח דעה אשר הורתו ולירתו בבורשט רומניה שם ראה בעני עמו עת נעצרו אבותיו האדמו"רים זיע"א במעצר השיקורייטה בעון הפצת יהדות, ויחד עם יתומי המלחמות נתגדל על ברכי אביו המאור ישראל חקנו הנועם אליעזר זיע"א וילד בדרכיהם בתורתם ובעבודת השם ובהפצת יהדות וקירוב לבבות ורנבות ניאותים ומתחממים לאורו

כ"ק מרן אדמו"ר

רבי ישעיה יעקב בן כ"ק מרן אדמו"ר רבי ישראל אברהם

וסקולען

זצוק"ל

נשיא מוסדות חסד לאברהם

לקירוב אחב"י אשר הוקמו על ידי מרן האדמו"רים מסקולען זצ"ל
נלב"ע ביום ה' אלול תשפ"ד וכבוד גדול עשו לו במותו ומנו"כ בחלקת אבותיו בעי"ת מאנסי

המקום ינחם וירפא לשבורי לב למשפחתו הרוממה אחיו ובניו האדמו"רים שליט"א
וכל קהלא קדישא המסתופפים בצילא דמהימנותא וכלל ישראל הניאותים
לאורם של רבוה"ק צדיקי בית סקולען נבג"ם זצ"ל וילחט"א שליט"א

קשה היוזם לישראל כשריפת בית אלוקינו
זבל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף השם

המבכים מרה

הנהלת המוסדות

רבנן ותלמידיהון

לאזור כגבור ולצורך ולצאת למלחמת היצר ביתר שאת ויתר עז, הזמן הוא כאשר 'ונתנו ד' אלקינו בידך' (כ.א. י) היינו בעת שחזרת בתשובה ופרקת עולו מלע צוארך והוא כבוש במקצת תחת ידך, או אז הוא עיקר תוקף התגברותו נגדך ועליך לצאת במלחמה כבידה מחדש, ושני דרכים לפניך או שתנצחנה שוב 'ושבית', או שהוא יתפוס אותך ברשתו להיותך 'שבוי', ותדע כי בנפשך הוא להמשיך ללכת במעלות הקדושה כאשר מיד בצאת שבת קודש ומועדי קודש כשעדיין רושם הקדושה בך תלך לעסוק בתורה הקדושה בלי הפסק.

(כ"ק האדמו"ר הגה"ק מצאנז-קלויזנבורג זצ"ל - שפע חיים)

פדיון הנשמה משבי היצר"ר ע"י חזרה בתשובה

וְרֵאִיתָ בְּשִׁבְיָה אִשֶּׁת יִפֶּת תַּאֲרֵךְ... וְלִקַּחְתָּ לָּךְ לְאִשָּׁה (כ.א. יא) מחובת האדם להתבונן מתוך צער על שנשמתו הטהורה שמכונת 'אשת יפת תאר' נתונה בשבי היצר 'בשביה', ועליו מוטל החובה לפדותה מהשב, ואיך? ע"מ תשובה, כך שתהיה ברשותו, 'ולקחת לך לאשה', וזהו מה שרש"י הק' אומר 'לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע'.

(הגה"ק רבי חיים מאיר היאל ממגליניץ - תפארת חיים)

מתי הציציות מציילות מן החטא?

וְלִקַּחְתָּ לָּךְ לְאִשָּׁה (כ.א. יא) פירש"י 'לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע'. כתב הגה"ק המהר"ם ש"ך ז"ע: שמעתי בשם הצדיק רבי יוסף מטאמשוב זל"ה שהיה מפרש על פי מה דאיתא במנחות (פד.) מעשה באחד שהיו הציציות חובטין על פניו והצילו אותו מן החטא. והנה בציצית יש ל"ב חוטים, וכשהציצית שלימים בכל הל"ב חוטים מסוגלים הם לשמור את האדם מן העבירה. וזה פרש"י 'לא דברה תורה' היינו עמד נפסק החוטין מהציציות וליכא רק "לא" חוטים בציצית, 'דברה תורה' גם כן שהציציות כשרים, אלא כשהן שלימים ויש "לב" חוטים אזי יש בהם מעלה יתירה, והיא 'אלא כנגד יצר הרע' היינו שבסגולתה לשמרו ולהצילו מהעבירות כי 'אלא' בנמטריא ל"ב.

עם עקש תתפתל

הנה דרכו של היצר הרע' היא להסית האדם נגד כל דבר אשר למצוה יחשב, ותמיד מסית הוא לעשות בדיוק ההיפך ממה שאמרה תורה. שונה ויוצא דופן הוא זה שהתירה תורה לקחת יפת תואר מה שמהווה תריס נגד היצר הרע, שכן מעתה יסית את האדם שלא לקחתה, ואילו היתה התורה אוסרת יפת תואר היה היצר הרע מטינו דתוק לקחתה. והיינו 'לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע'.

(הרה"ק רבי מאיר מפראמישלאן ז"ע)

ב' דרכים בעבודת ה' אחת האהובה ואחת שנואה

לא יוכל לבקר את בן האהובה על פני בן השנואה הפכרו... כי את הפכרו בן השנואה יפיר לתת לו פי שניים. (כ.א. יז) כה אמר הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'בוז' ז"ע: קיימים שני דרכים בעבודת הש"ת, האחד הוא העסק בתורה ותפלה שהיא עבודה האהובה על הכל, אך לעומתה הדרך השניה להעלות את הצרכים הגשמיים ולעבוד בהם את הש"ת, עבודה רק יחידי סגולה ראויים אליה כך שבמידה מסוימת היא עבודה 'שנואה', אמנם לאמיתו גם דבר עדיפה היא על זו 'האהובה'. לפיכך 'כי את בן הבכר בן השנואה יכיר' היינו שצריך לידע כי 'הבכורה' נתונה לה משום שבעיני הש"ת מעלתה היא 'פי שנים' על העבודה הרגילה בתור"ש, שכן 'השנואה' היא עבודה קשה וכבידה יותר.

(בזינא דנהורא)

בעבודת ה' דין קדימה ל'סור מרע'

פי הוא ראשית אנו לו משפט הפכרה (כ.א. יז) מאחר שמאז בריאת העולם 'לפתח חטאת רובב' ומיד כאשר האדם נולד אורב לו היצר, והיינו 'כי הוא ראשית אנו',

לפיכך חייב האדם להקדים תחילה 'סור מרע' לפני 'עשה טוב', ועל כך נאמר 'כי את הבכור בן השנואה יכיר, היינו שהבכורה היא לעבודה זו של 'סור מרע' שיש בה פי שנים, גם השמירה מהחטא וגם קיום מצוה בפועל שהרי ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כאילו עשה מצוה ובגלל זה יש לה 'דין קדימה' - 'לו משפט הבכרה'.

(מרוך אדמו"ר הגה"ק רבי משה מביאון-קרקא ז"ע הי"ד - דעת משה)

לאמר 'תורה' - רק למי שהוא כבר כנגד יצה"ר

וְרֵאִיתָ בְּשִׁבְיָה אִשֶּׁת יִפֶּת תַּאֲרֵךְ... וְלִקַּחְתָּ לָּךְ לְאִשָּׁה (כ.א. יא) כתב ברש"י הק': חכמינו ז"ל אמרו לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע (קידושין כא) סיפר מרוך הגה"צ המוהר"ש טוביאס זצ"ל אבד"ק פיאטרא גיאמיץ שקיבל מרבותיו לבית באהוש שרבינו האדמוה"ו רבי יצחק מבהוש ז"ע היה רגיל לנסוע לדודו הק' רבינו אדמוה"ו מסאדיגורה ז"ע בתור חסיד פעם או פעמים בשנה, בדרך כלל יצא לו להיות בסאדיגורה בתחילת חודש אלול שאז היה נוסע ללייפציג להשתטח על ציון אביו הרה"ק רבינו שלום יוסף הבכור' ז"ע אשר מנו"כ בלייפציג, ונשמח שם ב"א אלול תרי"א. והנהיג לעצמו לשבות שבת אחת בסאדיגורה ודרכו ללייפציג או בבואו שם. פ"א כששבת בסאדיגורה היה זה בש"ק כי תצא והנה בליל ש"ק אחר קידוש התחיל הרבי מסאדיגורה לומר 'תורה' ולהשמיע אמרי קודש והיה כמדבר ישר אל בן אחיו לבד, ושאר הנוכחים לא שמעו, והחלו החסידים לדחוק עצמם כדי ששמעו מה רבם אומר, ופנה הרבי מסאדיגורה אליהם ואמר: מפני מה דוחקים, מפני מה דוחקים, הלא 'לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע', דיברי תורה שאני משמיע עתה אינם נאמרים אלא לזה שהוא כנגד היצר הרע, ולוחם כנגד תחבולתו ואינו שומע לפיתוייו, וסיפר מורינו המוהר"ש ששמע מזקני החסידים שנכוחו באותו מעמד שרבינו מסאדיגורה למשיך לומר תורה ואף אחד מהעומדים שם לא שמעו מאומה, וזלת איזה קול אוושה של זמזום ולא יותר מזה.

(רבינו הק' אדמוה"ו מסאדיגורה ז"ע)

דבריו נשמעין

וּבְעֵרַת הָרַע מִקִּרְבְּךָ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרְאוּ (כ.א. כא) פעם ביקר מרוך רבינו הק' האדמוה"ו משטפנשט ז"ע בעיר יאס, ונאספו אליו אנשים חסידים, וסיפרו כי אביו מרוך הרה"ק מרוז'ין ז"ע היה פעם אחד ביאס, ורעשה הארץ, ותהום כל העיר וכבוד גדול עשו לו. ושאלו אותו מדוע כמה גדולי ישראל ואדירי התורה שבאו לכאן ואין קול ורעש כ"כ כמו שהיה אצל אביכם, וכן אצל כבודו רבינו, בכואכם הנה יחלקו לכם כבוד גדול, יותר ממה שחולקים לרבנים ולומדים ידועי שם? והשיב מה זאת לפלא בעיניכם, הלא מקרא מלא הוא, כתיב 'ובערת הרע מקרבך' ואחר כך 'וכל ישראל ישמעו ויראו'.

(אמונת אמת - שטפנשט)

לשוב בתשובה מיד ביום אשר חטא

לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא (כ.א. כג) על החוטא לשוב בתשובה ביום באתו יום שחטא, וחלילה לו להלין תשובתו על חטאו למחרת, וזהו 'לא תלין נבלתו' אלא ישוב בו ביום על חטאו 'כי קבור תקברנו ביום ההוא', שלא ייזכר ולא ייפקוד עוד.

(רבינו אורו שבעת הימים הבעש"ט ז"ע)

לבנות גדר לשמירה על המוח

ועשית מעקה לגגך (כ.א. ח) ראשי תיבות של מעקה"ה הם הרהורי עבירה קשים מעבירה, ובא לרמוז על מוחו של אדם שהוא המקום הגבוה ביותר בגופו נקרא גג, עליך לבנות מעקה ולשמור על מוחך מפני הרהורי עבירה.

(תולדות אדם)

דרכי עבודת ה'

לא תחרש בשור ובחמור יחדו (כ.ב. ט) שור מרמז על מדרגה גבוהה, וכן יש בפירושו של שור הוא הבטה למעלה כמו 'אשורנו ולא מקרוב' ואילו חמור מרמז על החומריות שבאדם. דהנה יש בני אדם שעוברים את השם יתברך בתורה ובתפילה ואף על פי כן שפופים הם בחומריות ובתאוה. לפיכך אמרה תורה 'לא תחרש בשור ובחמור יחדו' לא יתכן לעבוד את השם יתברך במדרגות גבוהות ובחומריות בבת אחת, אם נפשך שואפת למדריגות שומה עליך לכבוש את החומריות ולשבור את המידות.

(מאור ושמש)

שלושים יום קודם הימים הנוראים צריך לבטל את היצה"ר

פי ד' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אִיכָיֶדְּךָ לְפָנֶיךָ (כ.ב. טו) איתא ב'שפת אמת': להצילך ולתת אִיכָיֶדְּךָ לְפָנֶיךָ ר"ת אלול, והיינו כי השטן היצר הרע הוא האויב הגדול ביותר. איתא בגמ' (סוכה י"ב) שבעה שמות יש לו ליצה"ר וכו' שלמה קראו שונא, וכתב (במדבר ט"ט וכו' מבוא מלקחה פארצ'ם על הפר הגר אהבם ונתרעם בחצוניה ונתרעם לפני ד' אלקיכם ונתשעם מאיביכם (במדבר י' ט) וזהו ההכנה לר"ה שתוקעים שלושים יום קודם. וכתב (כ.ב. טו) 'ולא ירא'ה כָּךְ עֲרוּת דְּבַר וְשֵׁב מֵאֲרָרְךָ', ובשפת אמת' איתא שהוא כמ"ש חז"ל (ספרי פ"ד ראה פסיקא ע"ח בפסוק לעיל ט"ו ד) 'לא יראה בכל גבולך' שלא יראה לך שצריך שיהיה ביטול, שלא יהיה חשוב בעיני האדם, שלא ימצא חן בעיניו שמא יחמוד וכדאיתא (פסחים ו) שמא ימצא גלוסקא יפה ודעתיה עליה, ואפילו רגע אחד שחומד כבר עובה, וכן כאן ולא יראה ערוות דבר 'יראה יראה' שיהיה נמאס לבו 'ערוות דבר', וכמו בחמץ שלושים יום לפני כן מתחיל כבר מצוות ביעור כמו כן שלושים יום לפני יום הכיפורים צריך לבטל היצר הרע מהלב.

(כ"ק האדמו"ר בעל הפני מנחם מגור זצ"ל)

מדוע לא נתברך בלעם בגלל 'מבורכך ברוך' והלא בכל זאת ברך את ישראל?

וַיַּהַפֵּךְ ד' אֱלֹהֵיךָ לָּךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה פִּי אֲהַבֶּךָ (כ.ב. י) לכאורה המלה 'לך' מיותרת כאן, שהיה הכתוב צריך לומר 'ויהפוך ד' אלקיך את הקללה לברכה' אלא שהכלל ידוע כי כל המברך את ישראל הוא עצמו מתברך. 'מבורכך ברוך', ואם כן הרי ראוי היה בלעם לברכה בעד הברכות שברך את ישראל, לפיכך אומר הכתוב 'ויהפוך ד' אלקיך לך את הקללה לברכה פי אהבך', ביחס אליך הפכה הקללה לברכה, אבל בלעם כשלעצמו נשאר גם להבא מקלל ולא מברך.

(דגל מחנה אפרים)

המתבייש בעבירה שנכשל מוחלין לו על כל עוונותיו

וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחִפְרָתָה בְּה' וְשָׁבַת וְכִסִּיתָ אֶת צַאֲרֶתְךָ (כ.ב. י) צריך האדם לזכור כי אפילו אם יצא פעם ויכשל חלילה בחטא, עליו להיות בבחינת 'חפרת' בה' היינו שאם בוש תתבייש בעבירה זו מלשון 'חפרה הלבנה' אזי 'ושבת וכסית את צאתך', יסלח לך השם יתברך, ויכסה את עוונך. כפי שאמרו חז"ל כל העושה דבר עבירה ומתבייש בה מוחלין לו כל עוונותיו (ברכות י"ב).

(בזינא דנהורא)

בשעת כישלון אפשר להתעורר ע"י דברי תורה ומוסר ששמע בעבר

וַיִּתֵּד תְּהִיֵּי לָּךְ עַל אֲזַנְךָ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחִפְרָתָה בְּה' וְשָׁבַת וְכִסִּיתָ אֶת צַאֲרֶתְךָ (כ.ב. יז) דברי תורה ומוסר שאתה שומע באזניך - 'על אזנך', יהיו חדרים וקבועים בלבך כיתד, כי אז אפילו 'והיה בשבתך חוץ' ו'חפרת חוץ' פעם חלילה במקצת מתחום הקדושה, 'חפרת חוץ' חפור תחפור בקרבך, ותעורר את דברי הקדושה ששמעת בשעתך, 'ושבת וכסית את צאתך', אזי יביאוך הדברים לידי תשובה, ולידי כיסוי יציאתך החוטאת.

(דגל מחנה אפרים)

להזהר שלא לומר דברי תורה לשם התפארות

לא תפאר אחרים (כ.ה. ט.ו) הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימיניץ ז"ע היה אומר כי בפסוק זה ישנו רמז לתלמידי החכמים 'בעלי הדרשנים' שאומרים תורה ברבים, כדי להחזיק טובה לעצמם, והיינו שחושב בלבבו שהתורה הזאת שאומר כעת, יאמרו משמו אחר מותו, ויהא שפתותיו דובבות בקבר. ועל זה אומר הכתוב 'לא תפאר אחרים', רצ"ל לא תעשה לך התפארות אחר מותך, רק תעשה לשם שמים שישמעו עניים ויוסיפו דעת לעבודת הבורא ית', וזהו 'לעני ולגר תעזוב אותם', שהמטרה תהיה שכל אחד יקח ממנו התעוררות לעבודת ה'.

(דברי מנחם)

עמלק בא להשכיח את קיומו של ה' בורא שמים וארץ

תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשפח (כ.ה. יט) בהתבוננות בזממו הרע של עמלק נלמד כי רצה להפוך את הכל לטבע, היינו שרצה להחזיר בנו את המחשבה כי הכל הוא 'מתחת השמים' ואין בורא ואין שום דבר מעל השמים. ולפיכך 'תמחה את זכר עמלק'.

(הרה"ק רבי אברהם מסלונים ז"ע - תורת אבות)

מחיית עמלק רק בכח האחדות

תמחה את זכר עמלק (כ.ה. יט) מחיית עמלק היא בכוחה של האחדות ולכן כתבה תורה 'תמחה' בלשון יחיד, וכן הפרשה כולה נאמרה בלשון יחיד, כי מאחר שכל מהות עמלק היא לעשות פירוד בין הדבקים, לפיכך גם מחייתו יכולה להתקיים רק באמצעות האחדות, והיינו 'כאיש אחד בלב אחד תמחה את זכר עמלק'.

(הגה"ק רבי שמואל מסוכטשוב - שם משמואל)

מליצה טובה על ישראל

והיה בהניח ד' אלקים לה מפל איביה מסביב בארץ אשר ד' אלקים נתן לה נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשפח (כ.ה. יט) רבינו הרה"ק האדמו"ר מסאדיגורה ז"ע ברצותו להמליץ טוב על ישראל דרוש דרוש את פסוק זה וכך אמר: כל עוד האדם שרוי בצער וביסורים 'אתה עיף ויגע' אינו מסוגל להשיג רצת שמים בשלימות 'ולא ירא אלקים', אמנם כאשר יזכה למנוחה והרחבה 'והיה בהניח ד' אלקים לה מפל איביה מסביב', אזי יעלה בידו להתגבר על יצרו ולנצחו עד כדי מחייתו לגמרי 'תמחה את זכר עמלק מתחת השמים'.

(נר ישראל)

מה שלמדו הרבי מסלונים אחורי הדלת של הרבי מטשורטקוב

בשנת תרפ"ט נערכה הכנסיה הגדולה של 'אגודת ישראל' בווינה וכמה גדולים וצדיקים נשארו בווינה לש"ק פ' כי תצא כשהם מסתופפים בצל קדשו של הרבי הקדוש הגאון רבי מאיר שפירא ז"ע, בניניהם היו הגאון הגדול רבי מאיר שפירא ז"ע ו"ה"בית אברהם" מסלונים ז"ע והנה ביום ש"ק אחר התפילה נקראו האורחים החשובים להכנס ל'קידושא רבה' בהיכל קדשו, בתוך ה'קידוש' החל רבינו מטשורטקוב לומר אמ"ק, ופתח עם הפסוק 'כי תצא למלחמה על אויבך' והזכיר דברי רש"י במלחמת הרשות הכתוב מזה, ואמר מרן מה זה מלחמת הרשות? ופירש, עיניים שיראו מה שמותר לראות רגלים ילכו לאן שמותר ללכת וידיים יגעו כמה שמותר לגעת על אלה הדברים צריך האדם ללחום והיינו שכל מה שהוא עושה יהיה לו רשות מאת הבורא לעשות אותו דבר, וממילא הוא עושה רק מה שמותר לעשות, ולזה אפשר להגיע אך ורק ע"י הסתופפות בצל צדיק הדוד. בעל ה'בית אברהם'

עבור קללות היה להם כסף...

ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור (כ.ה. ה) בבואנו לדון את המדינים על החטא אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים יכולים היו להצטדק בתירוץ כי עניים היו ולא השיגה ידם כדי להגיש לחם לכל העם, אבל עתה לאחר אשר שכר עליך את בלעם בן בעור הרי היה להם הרבה ממון כדי לשכור את בלעם על מנת להרע, אם כן שוב חזר אותו החטא של 'אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים', והיינו אשר בשביל לשכור את בלעם היה לכם ממון למכביר ואילו בשביל להגיש פרוסת לחם לא היה לכם ממון כלל.

(תלמידי הבעש"ט)

האלול של ה'גרויסער' רבי שלום מפראהבישט - נתיב לא ידעו עיט

סיפר מרן רבינו הרה"ק אדמו"ר רבינו דוד מטשורטקוב כי בעת לאחר נשואיו של זקינו הרה"ק ר' שלום שכנא מפראהבישט ז"ע היה סמוך על שולחן חותנו-זקינו הרה"ק רבי נחום מטשורנוביל זלה"ה, ויהי כאשר הגיעו ימי חודש אלול אשר מדרך שלומי אמוני ישראל להוסיף אומץ בתורה ותפלה ולהתעורר בתשובה ובמעשים טובים בימי הרצון האלה והנה הר"ש היה דרכו להשכים בבוקר ומהר להתפלל ובא לביתו ולקח את מקלו המפואר בידו והתלבש בבגדיו המפוארים ויצא לטייל ביער והתמהמה שמה עד סמוך לערב, ואז שב לביתו להתפלל מנחה ולא ראו ממנו שום התעלות של עבודת ה' וכל הנהגתו כאיש פשוט. החסידים הזקנים של הרה"ק רבי נחום לא יכלו לסבול את הנהגת האברך הזה וחרה אפם שמבלה ימיו לריק בטיוילים ביער וכדומה ולא יכלו להתאפק ויכנסו לרבים הרה"ק רבי נחום בקובלא על חתנו כי הוא מתנהג כאיש עם הארץ ולבושת יחשב. ושלח רבי נחום לקרוא את הר"ש לפניו, ובבואו התחיל רבי נחום לומר לו דברי תוכחה, כי הנה מדרך האברכים בהגיע ימי חודש אלול מקפידים להתפלל בצבור וללמוד אחרי כן בטלית ותפילין ולומר 'תקוני זוהר' ותהלים וכדומה, ואתה בני לא כן תתנהג, ותבלה את עתותך בדברי ריק. לא נכון הדבר, ובפרט לפי מקור מחצבתך ובית אבותיך. והר"ש עמד והקשיב לכל דברי חותנו וכסיים את דבריו ענה הר"ש ותירץ עצמו במעשה וכן אמר: מעשה וקרה והושיבו ביצים של אווז תחת תרנגולת ובקעו הביצים ונולדו אפרוחים, והיו כרוכים אחר אמם התרנגולת, וכאמור היו אלו אפרוחי אווז, והנה פעם אחת הלכה התרנגולת עם האפרוחים על שפת הנהר וקפצו אפרוחי האווז לתוך המים לשוט כדרך האווזים ואילו אמם התרנגולת פחדה מאד מהמים כי לא יכלה לשוט אחריהם, ועמדה על שפת הנהר וצעקה מרה על בניה וכשכשה בכנפיה וצעקה אל האפרוחים שימירו לצאת מן המים פן ח"ו יטבעו והשיבו האפרוחים מן המים ויאמרו: אמא אמא אל תדאג עבורנו כלום, הן אמת כי את יש לך לירא מהמים כי לא תוכלי לשוט, אבל עלינו אל תיראי כלום, וכאשר שמע רבי נחום את הדברים האלה יוצאים מפה קדשו של הר"ש ענה ואמר לו: לך בני ועשה כפי שלבך חפץ בדרך הנכונה.

שישב ליד הגאון רבי מאיר שפירא פנה אליו ולחש לו: ומה עושים אם הצדיק הדור סגור בחדרו? קם רבי מאיר ופנה לרבינו ואמר: הרבי מסלונים שואל מה עושים אם הצדיק הדור סגור בחדרו? בחדר נשתרר שקט עמוק, למשמע השאלה והכל היו מתוחים לשמוע תשובת מרן ששקע בהרהורים, עד שהרים עיניו ופנה אל ה"בית אברהם" ואמר: סלונגמער רבי, אביכם נסע לאבי הק' זמן רב עמד אחורי הדלת עד שנכנס לקודש פנימה, אך דעו שכל

מה שלמדו, למד מאחורי הדלת. וספרו החסידים לאחר ששמעו ה"בית אברהם" את דברי מרן ירד למטה לביהמ"ד והסתובב הלך ושוב וחזר על דברי מרן ולא נטל ידיו לסעודת שבת אלא בהגיע שעת תפילת המנחה.

(נר ישראל)

הסבר ל'דוקטור' בטעם מחיית עמלק

תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשפח (כ.ה. יט) דוקטור אחד מלומד שאל את רבינו אדה"ז רבינו יצחק מבראש"ע ז"ע איך אפשר להבין ולקרב הדבר אל השכל שהתורה"ק שדרכיה דרכי נועם תצווה למחות אומה שלימה - עמלק - מתחת פני ד'? אמר לו רבינו כמה תשובות בדבר: אופן א' אתה בתור רופא אסביר לך כפי שלבך; למה הדבר דומה לאחד שרגלו נגועה במחלה וזיהומית העלולה לזהם ולסכן כל גופו, ואס כי על הרגל מבחוץ לא נראה שום שינוי אך אתה בתור רופא כן הבחנת במחלה, וצוית לקטוע תיכף ומיד כל הרגל כדי שלא תתפשט המחלה בכל הגוף. ואילו האיש הפשוט והגס, דל השכל שיוזמן במקום ההוא ידונך מחמת אי-בנתו לאדם אכזה הנחפו לקטוע רגלים מבלי שיראה עליהם שום סימן חולה, מה שאין האמת כן, דהרי כל פעולת הרופא בא דוקא מתוך רחמנות להצלת חיי החולה הזה. כן הדבר בענין עמלק, כיון שראה הקב"ה שעמלק הוא אבן נגף לכל שלימות הבריא, לכן ציווה להסירו ולבטלו לבד לזיק לזולתו ואם יש אנשים שאינם מבינים זאת הרי זה בא מגסותם, ואי הבנתם בדרכי השי"ת. אופן ב' שונה הוא האדם משאר בעלי חיים שאינם נצרכים שום תיקון ע"י האדם אחרי היוולדם, משא"כ האדם נולד 'ערל' ונצטווה בראשונה על מצוות מילה, ומפני מה הוא כך כי תכלית בריאת האדם הוא לצורך גבוה שיעבוד לבוראו ית' וכדי שיוכשר האדם לעבודת השי"ת צריך לנתח ולתקן את גופו מהחלק המונע את זאת והיא ה'ערלה', כמו"כ הוא בכללות האומות שהם כדוגמת הגוף הפרטי, שבכדי ששלימות העמים יוכלו להיות באופן המתוקן לעבודת השי"ת צווה הקב"ה להסיר ולמחוק את עמלק, שהוא הערלה מכל העמים.

(רבינו אדמו"ר הרה"ק רבי יצחק מבראש"ע ז"ע)

העניו וזכר את תלמודו והכמתו

תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשפח (כ.ה. יט) אמרו חז"ל: 'כל המתייחר חמתו מסתלקת ממנו' (פסחים 10) 'עמלק גימ' רס', אם תמחה את זכר הגאווה ממך שלא תתנאה, אז לא תשכח למוךך ותתקיים חכמתך.

(אמרי חיים - וויניץ)

על כל אחד להלחם את מלחמת עמלק השוכנע בקרבו

והיה בהניח ד' אלקים לה מפל איביה... תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשפח (כ.ה. ט) והנה בפ' בשלח כתיב: פי מחה אומה את זכר עמלק (שמות 17. יד) ויש לדקדק על השינויים, דשם כתיב 'כי מחה אומה' דפירושו שהקב"ה ימחה את שמו מן העולם, וכאן כתיב 'תמחה' שמשמע שתלוי במעשינו, והנראה דכאשר איש יהודי עצמו שלם בגופו ובדמיו, אז חל עליו החיוב ללחום מלחמת מצוה למחות את עמלק ימ"ש, כאשר במחיתו יש שני מינים אחד בגשמיות ואחד ברוחניות, למחות את עמלק שיש בכל אחד שמקרר ומצנן אותו בעבודת ה', והנה המלחמה הגשמית תלויה בה' כי יכרית אויביו לפניו, אבל המחייבה הרוחנית תלויה בבחירתם ועבודתם. ולכן בפרשתינו כי תצא, מדבר במלחמה הרוחנית ואמר 'אשר קרד בדרך ואתה עיף ויגע' ונתרשלת בעבודה, ולא יראת אלוקים, ע"כ מחויב אתה להתחוק ולעמוד על נפשך נגד אויבך למחות אותו מקרבך, אבל בפ' בשלח מדבר במלחמה גשמית וע"כ אמר ה': 'כתוב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי מחה אומה את זכר עמלק מתחת השמים.' וה' יזכנו לראות במהרה שהוא מלוך עלינו ועל כל העולם.

(הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב ז"ע - נור ישראל)

ילקוט סגולות לימי השנה מלוקט מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים
 מותוך מפעל "סגולות מלכים" הלא הנה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא
 כשולחן הערוך לסגולות מסודר לפי ימי וחודשי השנה דבר יום ביומו
 מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א רב דקהל שטפנשט

סגולות מלכים

סגולות להשבת אבידה

וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו
 מצאתה לא תוכל להתעלם (דברים כב, א)

הכל בחוקת סומין

סגולה להשבת אבידה, מ"ר זצוק"ל אומר למי שנאבדה לו אבידה שיאמר את המדרש (ב"ר וירא פ' ב"ג, יד) אמר רבי בנימין הכל בחוקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם מן הכא ויפקח אלהים את עיניה, ע"כ, והיא סגולה בדוקה שימצא את אבידתו.

(ארחות רבינו הקהלות יעקב ח"א)

*

כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל מבאבוב דיבר פעם על הסגולה למצוא אבידה לאמר דברי המדרש אמר ר' בנימין הכל בחוקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם מן הכא ויפקח אלקים את עיניה ותרא את מים, והסביר רבינו ז"ל דבריו בזה"ל כמה פעמים ראיתי אצל כ"ק אאמו"ר זצוק"ל ה"ד כשנאבד לו איזה דבר שינן מדרש זה וסיים באמרו יעצט ועלען מיר זיך נעמען זוכען ומצא אבידתו על אתר.

(בית צדיקים, נישואין, באבוב)

שמן למאור לע"נ רבי מאיר

קבלתי מי שמאבד איזה דבר אם ינדר למאור אם אני מוצא אותה נדר סך מעות שמן למאור לנשמתו של ר' מאיר מיד מוצא האבידה, ובלבד שלא יעבור זמן שאם האבידה מוצא אפטר שכבר הוציא אותה המוצא בהוצאות ואם הוא בגד או שמלה אפשר שהוליכה למקום אחר או עשה בו שינוי באופן שאינו ניכר.

(מדרש תלפיות ענף אבידה ומציאה)

מלאך הצדקה יורה דרך

מלאך שנברא מהצדקה יורה לו דרך לבקש איזו אבידה אם נאבדה ממנו וימצא אותה, מעיל צדקה (סימן אלף תשנ"ד). ובעינינו ראינו ופעמים רבות למי שאבדה להם אבידה דאמרתיה להם שיתנו תיכף ומיד צדקה לעניים וידליקו נר לעילוי נשמת התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס זיע"א והיה בדוק ומנוסה דמוצאים אבידתם באופן שהיה. ושם (סימן אלף תקפ"ב) כתב דמהצדקה עצמה נעשה מלאך והולך לפניו כדכתיב (תהלים פה יד) צדק לפניו ילהך וכן (ישעיה נח ח) והלך לפניך צדק היינו מגוון הלבוש שהלביש לעני, ומגוון המאכל שהאכיל לעני הוא נברא המלאך, או מצורת אותיות הצדקה, מהאותיות עצמן נברא המלאך, והיינו כדי שיוכר מעלתו של המלאך הוזה משאר מצוות, עד כאן תורף דבריו.

(צדקה לחיים מערכת מ' אות שפז)

שם קדוש

'הזוכר' ר' גי' [מטריא] 'כריא' ז', טוב לאבידה, וגי' [מטריא] 'רזא' ל' הוא זוכר וכותב זכיות לישראל.

(סידור הארז"ל, מוסף דר"ה על הפיוט הארוז ביד משפט)

רבי עקיבא מפראנקפורט

תלמיד מובהק א' מתלמידי החתם סופר ז"ל אמר בשם החתם סופר זלה"ה שהיה רגיל לומר שטוב לנדוד למצוא אבידה ולהצלה לעילוי נשמתו של הגאון הקדוש ר' עקיבא מפראנקפורט זלה"ה.

(אלף כתב ח"ב אות תתמ)

מי היה רבי עקיבא מפראנקפורט

הנה כאן מצינו לומר לעילוי נשמת רבי עקיבא בער מפראנקפורט, ועמא דבר לומר לעילוי נשמת רבי עקיבא בער מאמסטרדם, וכאן אנו מוצאים עדות נאמנה מפי תלמיד מרן החת"ס כפי שכתב באלף כתב הנזכר, וכן כתב הג"ד שלמה סופר בספר 'חוט המשולש' "כאשר עורגה מתנדבים גם בני משפחתנו הי"ו על פי שניהג זקני בעל חתם סופר זצ"ל". (מהדור"ח תש"ס עמוד קצ"ו).

אותו גאון רבי עקיבא מפראנקפורט זכה וממנו התחילו הקופות צדקה והוא ציווה להתנדב לנשמתו בכל עת צער וצרה רח"ל ויושעו על ידי זה, (חוט המשולש שם). סגולה בדוקה זו, להצלה ולמצאת אבדה, נתפשטה במשך הדורות בתפוצות ישראל, ורבים ראו בה גדולות ונפלאות לאחר שנידבו מעות לצדקה לטובת נשמתו של האי גאון וקדוש רבי עקיבא [חתם הקצין שמעון] גינצבורג זיע"א, הגודע גם בכינויו "רבי עקיבא פראנקפורטער" על שם עיר מגוריו, בה התנוסס שמו לתפארה, בהיותו משמש כאחד מנושאי דברה ודרשניה, החל משנת ש"ח ולמשך מ"ט שנים עד ליום פטירתו בשנת שני"ז ביום י"ד באייר. ראוי לציין את ההספד אותו נשא המהר"ל מפראג בתוך ימי השבעה ונדפס בקונטרס "זכר צדיק" בוא נשא עליו נהי וקינה והעיד "בפי כל, שהיה גדול הדור ועניו וחסיד דרשן הגדול מים עד ים, והיה אחד מהגדולים שעליהם עומד העולם". ודבר פלא מש"כ ביכלילת יופי" (ח"א ע"ה) להגר"ח דעמביצער זצ"ל: "ולאלה אנשי מופת אשר קמו בתוך בני ישראל מן השרידים אשר רוח ה' נוססה בהם לפעול ישועות בקרב הארץ ע"י תפלתם או על פי קבלה מעשיות, היו רגילים לתת להם הכינוי 'בעל הנס' או 'בעל שם', כמו רבי מאיר בעל הנס הידוע, ורבי עקיבא בעל הנס מפראנקפורט...".

תשו"ח להרה"ח בעריש וייס שליטת מתולדותיו ואסף גם מהספר 'למטה משה' (לונדון תשס"ב) להרה"ג ר' יו"ט ליפמאן ראקוב שליט"א רב דביהמ"ד היכל התורה לונדון, ומשם הובאו בעלים לתרופה.

רבי עקיבא בער מאמסטרדם

סגולה לאבידה אמר רבי דוד לייב קבלה בידו סגולה למצוא אבידה לתת כסף לצדקה ולומר לעילוי נשמת רבי עקיבא בער מאמסטרדם, ומעידים על כך שהוא בדוק ומנוסה.

(עלינו לשבח בראשית)

סיפור סגולה למציאת אבידה מאדמו"ר מסאדיגורה

סיפר מרן האדמו"ר הזקן מסאדיגורה זי"ע: הרה"ק רבי הירש לייב מאליק זי"ע בהיותו נער קטן נתחנך ונתגדל אצל זקינו, פ"א בלילה שמע שזקיניו וזקינתו מדברים ביניהם ואומרים: הלוא הנכד שלנו הירש לייבלע הגיע העת לעסוק בענין שידוכים עבורו, אך מה נעשה כשהוא נמוך קומה? וכשמעו זאת הרים ר"ר הירש לייב עיניו לשמים ואמר: רבש"ע! האם לא תוכל לפעול שאגדל בפעם אחת? ואם תאמר שאתה חושש, פן יאמרו הרואים שהוא נס שלא כדרך הטבע, אין לך לפחד מפני זה, דהלוא יוכלו לתלות שלא דקדקו כ"כ מתחילה על גובה קומתי. ואכן כך היה, כשקם בבוקר הגובהה קומתו, ובאו עמו בברית החיתון, וקיבל החתן מהממיל"ח מתנה כדרך החתנים, אך המתנה נאבדה ממנו, שוב פנה החתן הק' למעלה, ואמר: רבש"ע! האם לא תוכל לפעול שאמצא המתנה? ואם תאמר שאתה חושש פן יאמרו השומעים, שהיא למעלה מדרך הטבע, אין לך לחשוש ע"ז כי הלא יוכלו לתלות שבאותו מקום שנמצא- שם נאבד. ואכן נתמלאה בקשתו ומצא את האבידה.

מעשה זה סיפר רבינו זי"ע לאחד ממקורביו שאבד ממנו איזה חפץ, וגם אותו מקורב מצא אבידתו אחרי סיפור המעשה הזה. ואמר רבינו זי"ע: למי שנאבד לו אבידה, סגולה היא למצוא את האבידה שיספר מעשה זה. (בית ישראל עמ' ט)

סגולה להזכיר שם 'כריא' ז' שהוא טוב לאבידה.

(סגולת ישראל מערכת א' אות י')

לסובב כוס

סגולה מעניינת למצוא אבידה היתה מקובלת בבית הגה"צ מוויצע, כשנאבד משהו לקחת כוס מהבית ולסובב.

(מפי בנו הרה"ג אב"ד סאמטאר מונטריאל)

היפוך החלוק

מי שאבדה לו אבידה, ישתוק, ויסיר חלוקו כמו שהוא לבוש באותו פעם ויהפכה וילבש אותו להיפוך וילך וישכב בו ג' ימים וג' לילות ויחזיר לו אבידתו, אבל אם שואל שום אדם או מגלה הדבר לשום אדם לא יועיל לו דבר זה.

(תולדות אדם)

ח"י אלול ביאס

למחוזות ערש החסידות והבעש"ט ברומניה

נסיעה היסטורית

לחובבי המחקר וההיסטוריה

קומיץ חסידי לתוך הלילה בליל שישי

תפילה בביה"כ
הבעש"ט הקד' בפיאטרא
ניאפץ'
 ואמירת מזמור הודו לה'
 כתקנת הבעש"ט בבית
 מדרשו
 * בתוספת 250 ש"ח

פעיון הבעש"ט
 לראשונה יתאפשר ביקור
 בצוק ההרים שנשקו אהדדי
 פעינות ביקאז' ופקווה
 הבעש"ט

ציון הקודש דפרן הרה"ק
ר' חיים איציקל פחולוי
 הצדיק הנסתר שהבטיח
 ישועה פלאית למי
 שיתפלל בציון קדשו

סיור בעמיק
בבית העלפין
דיאס
 כ"ו קברי קדושי עליון
 ותלמידי הבעש"ט
 המגיד ממעזריטש
 בעל התניא הרה"ק
 ר' פנחס פקוליץ
 סיור בעמיק ולימוד
 תולדותיהם

המסע בראשות רב קהילות שטפגשט עם תגליחות ועובדות מדהימות מחיי הקהילות והיסטוריה יהודיים ברומניה
הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א

מסלול
 היציאה ביום חמישי ט"ו אלול 19/09
 הפראגה: מישדאל בשעה 19:40
 נחיתה: ביאס 22:45
 שבת קודש פעיון עולם הבא בעיר יאס
 חזור ביום ראשון י"ט אלול 22/9
 הפראגה: פיאט 16:05
 נחיתה: בישראל 19:05

המסע כולל: ✈️ טיסות ישירות הלו"ש ✈️ אש"ל מלא 🚰 סעודות שבת

הרשמה בטלפון
03-579-03-03

או במייל: 6160303@gmail.com

3 לילות אש"ל מלא
1200 ₪ בלבד
 - עלות טיסה לפי זמינות במערכת

03-579-03-03

ה-אגודה למקומות
הקדושים

ברומניה'

שעל ידי מוסדות שטפנשט בארה"ק

רחוב אליזבטה ריזה 2 שכונת פאקוראר יאשי רומניה

הכנסת אורחים
דשטפנשט

ביאס רומניה

קראו לי מרא כי המר ה' לי מאד

מוסדות הנצחת יהדות זגולת רומניה, מוסדות החסד וחומת הכשרות ביאס רומניה למתן אוכל מהדרין לפוקדי קברי הצדיקים והמבקרים ברומניה בכלל וביאס בפרט אשר הוקמו בעידודו ולבקשתו של ב"ק מרן המאור ישראל מסקולען זיע"א בעת ביקורו ההיסטורי בעיר יאס בל"ג בעומר תש"ס מצטרפים ומשתתפים באבל הכבד והנזרא עם הסתלקותו לשמי רום של האי גאון וצדיק חסידא ופרישא ממשוך דרך אבותיו ומנחיל תורתם ונגינתם לדורות הבאים

כ"ק מרן אדמו"ר

מסקולען זצ"ל

אשר נולד ביום פטירתו של גאון ופאר יהדות רומניה הרה"ק

רבי ישעיה ב"ר משה שור זצ"ל

בעל הכליל תפארת אבד"ק יאס רבו של זקינו זיע"א ונקרא על שמו

עלה ונתעלה בסערה השמימה ביום ה' אלול התשפ"ד

ונטמן במעמד רבבות אלפי ישראל בחלקת קבורת אבותיו לבית סקולען זיע"א

המקום ינחם את המשפחה הרוממה

מרנן האדמו"רי"ם שליט"א וכל קהל חסדי סקולען

בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ויזכו לראות במהרה בנחמתן של ישראל

וגאולה השלימה במהרה דידן עת יקיצו וירנו שוכני עפר בב"א

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף השם

המבנים ומתאבלים

הנהלת המוסדות

מתנדבי ואורחי הכנסת אורחים

רבן ותלמידיהון